

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Sabine Super	Datum	16 april 2026
E-mail	Sabina.super@utrecht.nl	Kenmerk	34140398
Type brief	afdoeningsbrief, voortgangsbrief	Onderwerp	Scenario's Mentale gezondheid, M553, T1096
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Volksgesondheid

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief gaan we in op de uitvoering van motie M553 suïcidepreventie en toezegging T1096 scenario's mentale gezondheid.

[Motie 553 Suïcidepreventie: van vrijblijvendheid naar vanzelfsprekendheid](#) verzoekt het college om:

1. Inzichtelijk te maken hoe de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen worden ingezet voor suïcidepreventie.
2. Op basis van scenario's inzichtelijk te maken welke extra inzet van capaciteit, middelen en samenwerking nodig is om, bij onvoldoende Rijksmiddelen, een structurele aanpak voor suïcidepreventie mogelijk te maken en
3. De raad hierover uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2026 te informeren.

Aanvullend is u toegezegd ([T1096](#)) dat het college de scenario's voor suïcidepreventie uitbreidt met scenario's voor mentale gezondheid in het algemeen.

Leeswijzer

Bij ons antwoord op de gevraagde scenario's benadrukken we dat dit denkrichtingen zijn, inclusief een globale kostenraming. De bedragen zijn indicatief: er is geen toets geweest op juridische en/of organisatorische uitwerking. De financiële dekking voor deze scenario's ontbreekt.

Na een korte inleiding, inclusief duiding van de ambities op mentale gezondheid en suicide preventie, leest u in paragraaf één de gevraagde informatie uit Motie 553 bij het beleidsdossier suïcidepreventie. De scenario's voor suïcidepreventie staan in paragraaf twee. In paragraaf drie gaan we in op achtergrondinformatie bij het beleidsdossier mentale gezondheid. De scenario's voor mentale gezondheid staan in paragraaf vier. Een totaaloverzicht van alle scenario's en bijbehorende middelen vindt u tenslotte aan het einde van de brief.

Inleiding

De mentale gezondheid van kinderen, jongeren en jongvolwassenen is in zowel Utrecht als in de rest van Nederland de afgelopen jaren verslechterd¹. Met name de coronaperiode heeft een negatieve invloed gehad. Een groot deel van de jongeren en jongvolwassenen heeft te maken met mentale klachten.

¹ [Volksgesondheidsmonitor Utrecht](#)

Datum 16 april 2026
Ons kernmerk 34140398

- Ongeveer een kwart van de Utrechtse jongeren geeft aan psychische klachten te hebben ervaren in de afgelopen vier weken.
- Eén op de vijf jongvolwassenen (16- t/m 25-jarigen) voelt zich vaak beperkt in het dagelijks leven door psychische klachten. Daarnaast ervaart 14% van de jongvolwassenen hun eigen mentale gezondheid als (zeer) slecht.
- Daarnaast heeft 5% van de jongvolwassenen in Utrecht in de afgelopen twaalf maanden (heel) vaak serieus gedacht een eind te maken aan hun leven. Ook zien we een toename van suïcides onder jongeren.

Ambitie mentale gezondheid en suïcidepreventie

Onze ambitie is het verbeteren en versterken van de mentale gezondheid van Utrechters en het verminderen van het aantal suïcidedgedachten, -pogingen en fatale suïcides. Dat doen we vanuit de overtuiging dat preventie van mentale problemen op jonge leeftijd de grootste impact heeft. Normaliseren helpt daarbij: mentale gezondheid hoort erbij en mag besproken worden. Soms werkt het focussen op de mentale klachten niet, maar kunnen we beter een plek bieden – binnen de sociale basis - waar inwoners terecht kunnen voor vragen, voor ontspanning of om zich gezien of gehoord te voelen. Vanuit daar kan op een laagdrempelige manier gewerkt worden aan het vergroten van veerkracht en een netwerk.

1. Achtergrond en beschikbare Rijksmiddelen voor suïcidepreventie

Vanaf 1 januari 2026 is de [Wet integrale suïcidepreventie](#) van kracht. Die wet houdt in dat – binnen twee jaar na het verschijnen van de landelijke Nota Volksgezondheid (december 2025) - gemeenten integraal beleid op suïcidepreventie moeten borgen). Daarnaast zijn gemeenten verplicht een lokaal netwerk op suïcidepreventie te onderhouden. Voor de uitvoering van de wet is jaarlijks 10 miljoen euro beschikbaar voor alle gemeenten. Daarvan is € 261.000 bestemd voor gemeente Utrecht². Dit budget is te laag voor een integrale aanpak op suïcide, zoals de [uitvoeringstoets](#) van VNG en koplopergemeenten laat zien.

Samen met partijen uit de stad, maken we in 2026 een actieagenda voor suïcidepreventie. In januari is een startbijeenkomst geweest met een grote afvaardiging van partijen (o.a. jeugdhulp, zorgverleners, professionals sociale basis, onderwijs, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers). We hebben verkend wat er al gebeurt op suïcidepreventie in de stad. We hebben gekeken welke kansen er zijn voor versterking van die inzet in het verminderen van het aantal suïcidedgedachten, -pogingen en fatale suïcides. De komende maanden onderzoeken we hoe we met het lokale netwerk suïcidepreventie aansluiten op bestaande netwerken in de stad op het gebied van mentale gezondheid, zorg en welzijn.

Voor de actieagenda en het lokale beleid volgen we [de wetenschappelijk onderbouwde programmalijnen die Stichting 113](#) heeft uitgewerkt. Stichting 113 geeft aan dat alle programmalijnen nodig zijn voor een effectieve aanpak op suïcidepreventie. Omdat de beschikbare Rijksmiddelen onvoldoende zijn voor een effectieve aanpak op alle programmalijnen, moeten er keuzes worden gemaakt. Voor het maken van die keuzen zijn scenario's gemaakt. Bij de scenario's is een afweging gemaakt in samenhang tussen programmalijnen, het bereiken van risicogroepen en het beschikbare budget. De praktische uitwerking van de scenario's doen we in samenspraak met het lokale netwerk suïcidepreventie.

² Op 24 maart 2026 is een amendement aangenomen in de Tweede Kamer ter verhoging van de financiële ruimte voor gemeenten met 1 miljoen. De extra financiële middelen zijn vooralsnog alleen voor 2026 beschikbaar en moeten nog door Eerste Kamer bekrachtigd worden. Dit bedrag is niet meegenomen in de scenario's voor 2027.

De programmalijnen van Stichting 113 richten zich op:

1. Zorg: gericht op goede zorg aan mensen met (een verhoogd risico op) suïcidaliteit en hun naasten/nabestaanden;
2. Ter plekke: gericht op ondersteuning voor professionals en burgers die als eerste ter plaatse zijn en het beperken van toegang tot dodelijke middelen;
3. Jong: gericht op het versterken van mentale weerbaarheid van jeugd en het implementeren van sociale mediarijntlijnen rondom suïcide;
4. Praat maar: gericht op het bespreekbaar maken van suïcide door het aanbieden van trainingen in suïcidepreventie en door bewustwordingscampagnes, en;
5. Lokaal netwerk: gericht op het versterken van samenwerking rondom suïcide op lokaal niveau.

2. Inzicht in Utrechtse scenario's voor suïcidepreventie

Voor suïcidepreventie zien we vier scenario's. In scenario 0 zijn er alleen Rijksmiddelen beschikbaar. In de andere drie scenario's is er respectievelijk € 200.000, € 500.000 of € 750.000 structureel jaarlijks nodig.

Minimumscenario 0 (€ 0) De voor Utrecht beschikbare Rijksmiddelen (€ 261.000) worden voornamelijk ingezet op de wettelijke verplichting: borging van integraal beleid en coördinatie en deelname aan een lokale netwerk suïcidepreventie (programmalijn 5). Het resterende budget wordt ingezet voor programmalijn 4: suïcidepreventietrainingen voor een selecte groep professionals in het sociale domein en het bespreekbaar maken van suïcide door het lokaal onder de aandacht brengen van de landelijke 113 campagnes. Dit scenario voldoet op minimale wijze aan de wettelijke taak. Er wordt geen afname verwacht in het aantal suïcides, omdat een integrale aanpak op alle programmalijnen ontbreekt.

Basisscenario 1 (€ 200.000) In dit scenario vergroten we de inzet op programmalijn 4 door het bieden van suïcidepreventietraining aan een groot deel van de professionals en vrijwilligers in het sociale domein. Daarnaast wordt de landelijke campagne van 113 lokaal uitgevoerd en worden er interventies voor een kleine groep Utrechters met een verhoogd risico op suïcide uitgevoerd. Net als in het minimale scenario wordt hier ook relatief weinig impact verwacht, omdat de integraliteit van activiteiten laag blijft.

Integraalscenario 2 (€ 500.000) Dit scenario voert een integrale aanpak op suïcidepreventie op alle vijf programmalijnen. We bieden specifieke aanpakken voor Utrechters met een verhoogd risico op suïcidaliteit. Denk bijvoorbeeld aan een genderspecifieke aanpak voor mannen. We financieren ervaringsdeskundigheid in de hulp aan Utrechters met suïcidale gedachten en we werken aan het beperken van toegang tot dodelijke middelen. Programmalijn 4 wordt verder versterkt door een intensieve Utrechtse campagne voor het bespreekbaar maken van suïcide. Ook is het breed aanbieden van een suïcidepreventietraining aan alle professionals en vrijwilligers in het sociale domein onderdeel van de aanpak. Met deze aanpak verwachten we het aantal - én pogingen tot - suïcides in Utrecht te verminderen.

Koplopersscenario 3 (€ 750.000) Aanvullend op scenario 2 kunnen we de [STORM-aanpak](#) bekostigen. Stichting 113 en koplopergemeenten bevelen deze wetenschappelijke onderbouwde aanpak aan voor de preventie van suïcide en depressie in het voortgezet onderwijs. De STORM-aanpak helpt jongeren een positief zelfbeeld te krijgen en versterkt de weerbaarheid en veerkracht van jongeren, zodat depressies en/of suïcidale gedachten verminderen.

Tabel 1: Samenvatting van de scenario's voor suïcidepreventie.

Suïcidepreventie	Minimumscenario 0	Basisscenario 1 + € 200.000	Integraalscenario 2 + €500.000	Koploperscenario 3 + € 750.000
Programmaliijn Stichting 113	Lijn 4 en 5	Lijn 4 en 5 (en beetje 3)	Alle programmaliijnen	Alle programmaliijn + STORM aanpak
Impact	Laag	Laag	Hoog	Hoog
Activiteiten	Coördinatie en deelname lokaal netwerk Suïcidepreventietraining voor selecte groep professionals Landelijke campagnes 113 lokaal onder de aandacht brengen	Activiteiten scenario 0 Suïcidepreventietraining voor een groot deel van professionals en vrijwilligers in het sociale domein Lokale campagne Interventie ter voorkoming van suïcide voor een kleine groep Utrechters met verhoogd risico	Activiteiten scenario 1 Suïcidepreventietraining voor alle professionals en vrijwilligers in het sociale domein Intensieve lokale campagne Doelgroep specifieke interventies voor verminderen suïcidaliteit (zoals genderspecifieke aanpak mannen) Inzet ervaringsdeskundigheid in zorg aan Utrechters met suïcidaliteit Beperken toegang dodelijke middelen	Activiteiten scenario 2 STORM-aanpak voor verminderen suïcidaliteit en depressie op het voortgezet onderwijs

Tabel 1 vat de scenario's voor suïcidepreventie samen. Stichting 113 geeft aan dat een integrale aanpak randvoorwaarde is voor een mogelijke vermindering van het aantal suïcides. De effectiviteit van de aanpak voor suïcidepreventie hangt sterk samen met de inzet op mentale gezondheid. Activiteiten voor het verbeteren van de mentale gezondheid helpen bij het verminderen van het aantal suïcidedgedachten, -pogingen en fatale suïcides. Een stevige inzet op de doelstellingen van het bestaande uitvoeringsprogramma mentale gezondheid blijft belangrijk voor het behalen van de ambities op suïcidepreventie.

3. Achtergrond en eerdere besluitvorming voor mentale gezondheid, gericht op collectieve preventie

Het [uitvoeringsprogramma 'Samen preventief werken aan mentale gezondheid 2025 – 2027'](#) richt zich vooral op kinderen, jongeren en jongvolwassenen omdat in die levensfase mentale problemen vaak beginnen. Met preventieve activiteiten proberen we te voorkomen dat mentale klachten ontstaan of dat beginnende mentale klachten verergeren. Het uitvoeringsprogramma heeft de volgende doelstellingen:

- A. Het verminderen van maatschappelijke druk van kinderen, jongeren en jongvolwassenen (en zo stress verminderen van bijvoorbeeld ervaren prestatiedruk en digitale middelen).
- B. Het bevorderen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, jongeren en jongvolwassenen.
- C. Het bieden van passende steun en handvatten bij beginnende mentale klachten (door bijvoorbeeld laagdrempelige preventieve voorzieningen).

Mensen met (beginnende) mentale klachten melden zich vaak met een hulpvraag bij zorgprofessionals zoals de huisarts, terwijl veel van deze mensen ook baat kunnen hebben bij contact met lotgenoten, ervaringsdeskundigen en peers. Deze vorm van ondersteuning past bij het normale leven, is laagdrempelig en goedkoper dan geïndiceerde (specialistische) zorg. Collectieve groepsgerichte interventies in de wijk helpen inwoners met beginnende mentale klachten aan een

Datum 16 april 2026
Ons kernmerk 34140398

beter zelfbeeld en zelfvertrouwen en vermindert het gevoel van somberheid, eenzaamheid en gebrek aan zingeving. Dit doen we vanuit het vertrekpunt van preventie en normaliseren; hulpbronnen in de nabijheid, de kracht van de leefomgeving en het adresseren van de maatschappelijke normen.

Mentale gezondheid is een breed thema. Diverse nota's en programma's dragen bij aan het versterken en verbeteren van mentale gezondheid (Mental Health in All Policies), denk aan: Jeugdgezondheidszorg, het Netwerk Mentale Gezondheid (ontstaan uit IZA), Gezonde School-aanpak, Aanpak Eenzaamheid, Aanpak Vreedzaam, Utrechtse Onderwijsagenda 2024 - 2027, beleidsnota Samen opgroeien, samen opvoeden 2025 - 2034, beleidsnota Samen leven, samen zorgen 2024 – 2034, plan van aanpak Sociaal Veilige sport en het uitvoeringsprogramma vergroten digitale weerbaarheid. Het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid geeft invulling aan de integrale aanpak die noodzakelijk is om de mentale gezondheid te verbeteren en beschrijft welke aanvullende preventieve activiteiten nodig zijn om onze ambities te halen.

4. Inzicht in beschikbare middelen voor mentale gezondheid, gericht op collectieve preventie

Het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid beschikt over € 140.000 structurele middelen voor subsidies. De structurele middelen zijn vanaf 2027 voor onze uitvoeringpartners beschikbaar via [de subsidieregeling sociale basis](#). Deze subsidieregeling stelt partijen in de stad in staat om activiteiten uit te voeren die bijdragen aan het bereiken van de doelen van het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid. De subsidieaanvragen zijn nog niet gehonoreerd. Daarom kunnen we hier (nog) niet aangeven welke concrete activiteiten van onze partners bijdragen aan deze doelen. En welke activiteiten zouden stoppen, mochten aanvullende middelen in de toekomst achterwege blijven. In 2026 kon het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid aanvullend beschikken over incidentele middelen, waaronder coalitie-, IZA- en GALA middelen van € 756.803. Met deze incidentele middelen brachten we de uitvoeringskracht enigszins in lijn met de ambities en doelstellingen op mentale gezondheid. Voor 2027 hebben we € 200.000 incidentele middelen beschikbaar aan coalitiemiddelen die overgeheveld zijn van 2025. Vanaf 2028 zijn er geen incidentele middelen meer beschikbaar. Bij het blijvend ontbreken van aanvullende middelen, kunnen de gestelde doelen niet waargemaakt worden.

5. Inzicht in Utrechtse scenario's voor mentale gezondheid, collectieve preventie

Voor mentale gezondheid zijn vier scenario's ontwikkeld, gelijk aan de scenario's bij suïcidepreventie. Scenario 0 beschikt over € 140.000 jaarlijks structureel. Scenario 1 zet de collectieve preventieaanpak voort met het ambitieniveau van het bestaande uitvoeringsprogramma mentale gezondheid. Dat houdt in dat scenario 1 daarmee uitgaat van een vergelijkbaar investeringsniveau à € 500.000. Scenario 2 zet in op een hoger investeringsniveau à € 850.000. Scenario 2 maakt een meer integrale inzet op mentale gezondheid mogelijk. Scenario 3 zet met € 1.400.000 optimaal in op de ambities mentale gezondheid. Hieronder volgt een toelichting op de scenario's, uitgewerkt per doelstelling uit het uitvoeringsprogramma.

A. Het verminderen van maatschappelijke druk

We zetten in op het verminderen van prestatiedruk en het verbeteren van de digitale balans van kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Met het verminderen van maatschappelijke druk zorgen we ervoor dat Utrechters minder chronische stress ervaren. Dit draagt bij aan het voorkomen van mentale klachten.

Minimumscenario 0 (een deel van € 140.000) Het budget is ondergebracht in [subsidieregeling sociale basis](#). Via deze regeling kunnen partijen een aanvraag indienen voor activiteiten die bijdragen aan het verminderen van maatschappelijke druk. Concrete activiteiten kunnen we nog niet aangeven, omdat de subsidievoorstellen voor 2027 nog niet gehonoreerd zijn. Daarom is nog onduidelijk welk deel van het budget wordt besteed aan activiteiten binnen deze doelstelling. Wel is duidelijk dat de beschikbare middelen ontoereikend zijn om de maatschappelijke druk bij kinderen, jongeren en jongvolwassenen te verminderen.

Basisscenario 1 (€ 180.000) Dit budget wordt ingezet voor het financieren van activiteiten die gericht zijn op het creëren van bewustwording bij ouders en professionals. Het gaat dan om bewustwording over de negatieve impact van prestatiedruk en het belang van een gezonde digitale

Datum 16 april 2026
Ons kernmerk 34140398

balans, zoals de filmpjes en informatie op '[Kijk Even Echt](#)'. Het doel is dat ouders en professionals prestatiedruk en digitale balans bewuster en beter bespreekbaar maken. Er is geen ruimte voor activiteiten die professionals en ouders ondersteuning of concrete handvatten bieden. Daarnaast geven we beperkt aandacht aan landelijke campagnes gericht op jongeren, zoals [In je bol](#).

Integraalscenario 2 (€ 250.000) Aanvullend op het basisscenario 1 worden ouders en professionals ondersteund bij, en krijgen zij concrete handvatten voor, het verminderen van prestatiedruk en het bevorderen van een gezonde digitale balans voor Utrechtse jeugd. Daarnaast passen we een lokale versie van de landelijke campagne toe en organiseren we aanvullende lokale kennis- en netwerkactiviteiten. De activiteiten sluiten op elkaar aan en versterken elkaar.

Koplopersscenario 3 (€350.000) Aanvullend op het integraalscenario 2: we ondersteunen scholen met een doorlopende leerlijn gericht op mediawijsheid en een gezonde digitale balans. Daarnaast kunnen we een wijkgerichte aanpak uitvoeren op het verminderen van maatschappelijke druk.

B. Versterken sociaal-emotionele ontwikkeling

We zetten in op het versterken van sociaal-emotionele vaardigheden van kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Daarnaast richten we ons op een omgeving waar de Utrechtse jeugd zich sociaal-emotioneel gezond kan ontwikkelen.

Minimumscenario 0 (deel van € 140.000) Net als bij de vorige doelstelling dienen partijen ook voor dit doel een aanvraag in bij de subsidieregeling sociale basis. Ook hier geldt dat subsidievoorstellen voor 2027 nog niet gehonoreerd zijn en concrete activiteiten nog onbekend zijn. Daarom is nog onduidelijk welk deel van het budget wordt besteed aan activiteiten binnen deze doelstelling. De beschikbare middelen zijn ontoereikend voor het bereiken van gestelde doelen: versterken sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse jeugd.

Basisscenario 1 (€ 150.000) Met dit budget versterken we de sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse jeugd via de Gezonde Schoolaanpak. Dat doen we voor een beperkt aantal doelgroepscholen. Daarnaast trainen we (een beperkt aantal) vrijwilligers, trainers en coaches van o.a. kunst- en cultuurorganisaties in het bieden van een veilige omgeving voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Een veilige omgeving biedt ruimte voor het leren van goede sociaal-emotionele vaardigheden.

Integraalscenario 2 (€ 200.000) Aanvullend op basisscenario 1: we bieden alle doelgroepscholen interventies voor het versterken van sociaal-emotionele ontwikkeling van Utrechtse jeugd, via de Gezonde Schoolaanpak. Daarnaast worden meer professionals, vrijwilligers, trainers en coaches getraind in het bieden van een veilige omgeving voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Een brede groep organisaties waar kinderen, jongeren en jongvolwassenen mee te maken hebben in hun vrijetijdsbesteding waaronder sportorganisaties wordt bereikt.

Koplopersscenario 3 (€300.000) Aanvullend op integraalscenario 2 zijn de interventies van de Gezonde Schoolaanpak en train-de-trainer programma's breed beschikbaar. Een groot deel van de Utrechtse jeugd wordt bereikt met interventies voor het versterken van sociaal-emotionele ontwikkeling.

C. Passende steun en handvatten bij beginnende mentale klachten

We zetten in op het bieden van passende steun en handvatten voor Utrechters met beginnende mentale klachten. Dat doen we onder meer door het aanleggen van een dekkend netwerk van herstelpunten, laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen.

Minimumscenario 0 (deel van € 140.000) Gelijk aan de vorige twee doelstellingen geldt ook hier dat partijen een aanvraag in bij de subsidieregeling sociale basis in kunnen dienen, dat de subsidievoorstellen voor 2027 nog niet gehonoreerd zijn, concrete activiteiten nog onbekend zijn, en beschikbare middelen ontoereikend zijn voor een dekkend netwerk aan laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen.

Basisscenario 1 (€ 170.000) Het budget wordt ingezet voor het financieren van (maximaal) twee laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen in Utrecht.

Integraalscenario 2 (€ 400.000) Dit budget financiert een groter aantal laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen. Het bereik van Utrechters met beginnende mentale klachten is groter. We bekostigen daarnaast extra groepen voor het ondersteunen van Utrechters met een hoog risico op mentale klachten.

Koploperscenario 3 (€ 750.000) Met dit budget bouwen we aan een dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen in de stad. Daarmee voldoen we aan de doelstellingen van het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Daarnaast is er ruimte voor het financieren van innovatieve projecten die Utrechters met beginnende mentale klachten ondersteunen. En financieren we specifieke doelgroepgerichte interventies voor Utrechters met meer risico op mentale klachten.

Tabel 2: Samenvatting van scenario's voor mentale gezondheid

Mentale gezondheid	Minimumscenario 0 € 140.000	Basisscenario 1 + € 500.000	Integraalscenario 2 + € 850.000	Koploperscenario 3 + € 1.400.000
Impact	Minimaal	Basis	Breed & integraal	Hoog
A. Verminderen maatschappelijk druk	Afhankelijk van gehonoreerde subsidies sociale basis.	Activiteiten gericht op het creëren van bewustwording bij ouders en professionals over de negatieve impact van prestatiedruk en het belang van een gezonde digitale balans (bijv. filmpjes en informatie op ‘Kijk Even Echt’). Beperkte aandacht voor landelijke campagnes, zoals In je bol . €180.000	Activiteiten scenario 1 Ondersteuning en handvatten aan ouders en professionals om maatschappelijke druk te verminderen. Lokale implementatie van campagne In je Bol. Extra kennis- en netwerkactiviteiten over maatschappelijke druk € 250.000	Activiteiten scenario 2 Scholen ondersteunen met interventies gericht op mediawijsheid en een gezonde digitale balans. Wijkgerichte aanpak voor verminderen maatschappelijke druk. € 350.000
B. Versterken sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, jongeren en jongvolwassenen	Afhankelijk van gehonoreerde subsidies sociale basis.	Versterken sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse Jeugd via de Gezonde Schoolaanpak voor een beperkt aantal doelgroepscholen. Trainen van beperkt aantal vrijwilligers, en coaches van o.a. kunst- en cultuurorganisaties in het bieden van een veilige omgeving. € 150.000	Activiteiten scenario 1 Versterken sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse Jeugd via de Gezonde Schoolaanpak voor alle doelgroepscholen. Trainen grote groep vrijwilligers en coaches bij kunst- en cultuurorganisaties en sportorganisaties. € 200.000	Activiteiten scenario 2 Ondersteunen scholen met doorlopende leerlijn gericht op mediawijsheid en een gezonde digitale balans. € 300.000

Burgemeester en wethouders

Datum 16 april 2026

Ons kernmerk 34140398

Mentale gezondheid	Minimumscenario 0 € 140.000	Basisscenario 1 + € 500.000	Integraalscenario 2 + € 850.000	Koploperscenario 3 + € 1.400.000
Impact	Minimaal	Basis	Breed & integraal	Hoog
C. Passende steun en handvatten voor Utrechters met beginnende mentale klachten	Afhankelijk van gehonoreerde subsidies sociale basis.	Maximaal twee laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen. € 170.000	Meer laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen. Extra specifieke groepen voor Utrechters met een hoog risico op mentale klachten, zoals studenten. € 400.000	Dekkend netwerk van herstelpunten, laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen. Financieren innovatieve projecten voor Utrechters met beginnende mentale klachten. Doelgroepgerichte interventies voor Utrechters hoog risico mentale klachten. € 750.000

Tot slot

Tabel 3 vat de financiële gegevens voor de vier scenario's samen voor inzet op collectieve preventie ten behoeve van mentale gezondheid en suïcidepreventie.

Tabel 3: Financieel overzicht scenario's suïcidepreventie en mentale gezondheid (vanaf 2027)

Scenario		Minimum scenario 0	Basisscenario 1	Integraalscenario 2	Koploperscenario 3
Benodigd budget					
Suïcide-preventie	Structureel	260.000	260.000	260.000	260.000
	Extra voor scenario	0	200.000	500.000	750.000
	Subtotaal	261.000	461.000	761.000	1.011.000
Mentale gezondheid	Structureel	140.000*	140.000*	140.000*	140.000*
	Extra voor scenario	0	500.000	850.000	1.400.000
	Subtotaal	140.000	640.000	990.000	1.540.000
Totaal benodigd		401.000	1.101.000	1.751.000	2.551.000
Dekking					
2027	Structureel beschikbaar	401.000	401.000	401.000	401.000
	Incidenteel beschikbaar**	200.000	200.000	200.000	200.000
Dekkingstekort 2027		0	-500.000	-1.150.000	-1.950.000
Vanaf 2028 (structureel)	Structureel beschikbaar	401.000	401.000	401.000	401.000
	Incidenteel beschikbaar	0	0	0	0
Dekkingstekort structureel vanaf 2028		-200.000	-700.000	-1.350.000	-2.150.000

* via de subsidieregeling sociale basis

** voor 2027 is €200.000 coalitiemiddelen beschikbaar, overgeheveld van 2025. Vanaf 2028 zijn er geen incidentele middelen beschikbaar

NB: In AZWA zijn ook middelen opgenomen voor Mentale gezondheid. Het is echter nog niet bekend hoe hoog de bedragen zullen zijn, welke activiteiten daaronder concreet vallen en/of deze middelen naar de Gemeente gaan. Daarom is met deze middelen in bovenstaande opstelling nog geen rekening gehouden.

Burgemeester en wethouders

Datum 16 april 2026
Ons kernmerk 34140398

Een integrale aanpak op mentale gezondheid en suïcidepreventie vraagt een grote investering waarbij maatschappelijke baten ook hoog zijn. [Deloitte heeft onderzoek](#) gedaan naar de maatschappelijke kosten van suïcide en schat dat de kosten mogelijk oplopen tot € 2,8 miljoen per suïcide. Volgens dit model bedragen de maatschappelijke kosten voor Utrecht, met 45 suïcides in 2024, € 126 miljoen. De inzet op de preventie van mentale gezondheid levert € 144 per persoon per jaar aan maatschappelijke bespaarde kosten. (Bron: Gezondheidswinst en kostenbesparing bij verbeteren mentale gezondheid - Trimbos-instituut: RIVM, het Trimbos-instituut en GGD GHOR Nederland).

Met deze antwoorden op de motie en toezegging vertrouwen wij erop uw raad voldoende op de hoogte te hebben gesteld.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,